

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Фотомистецтва та візуальних практик	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	7

Силабус з дисципліни «Аудіовізуальний вплив і медіаманіпуляція»

Мова навчання — українська

Розробник: О. В. Мусієнко доктор філософії старший викладач кафедри фотомистецтва та візуальних практик.

Загальна інформація про курс

Назва курсу	Аудіовізуальний вплив і медіаманіпуляція
Викладач (- і)	Ольга Мусієнко
Профіль викладача (- ів)	Код курсу 7bz7blpt Посилання на відео зустріч у Meet https://meet.google.com/qtv-scxo-geh
Контактний телефон та емейл	+380955516827 Helga4bright@gmail.com
Інформація про консультації	Онлайн та за попередньою домовленістю, офлайн в спеціалізованому укритті ХДАДМ
Логіка вивчення курсу	Курс є вибіркоким, викладається у 7 семестрі бакалаврату.

Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Аудіовізуальний вплив і медіаманіпуляція» спрямована на дослідження механізмів впливу аудіовізуального контенту на сприйняття, емоції, поведінку та формування поглядів аудиторії. У межах курсу розглядаються психологічні, візуальні, звукові, монтажні та наративні засоби, за допомогою яких створюється необхідна автору або медіаорганізації реакція глядача. Особлива увага приділяється аналізу маніпулятивних практик у сучасних медіа, соціальних мережах, новинах, рекламі, документальному та розважальному контенті, а також формуванню навичок критичного сприйняття й відповідального використання засобів аудіовізуальної виразності.

Мета курсу

Метою навчальної дисципліни «Аудіовізуальний вплив і медіаманіпуляція» є формування у студентів системного розуміння механізмів психологічного, емоційного та інформаційного впливу аудіовізуального контенту на аудиторію, а також розвиток здатності виявляти, аналізувати й усвідомлено застосовувати візуальні, звукові, монтажні та наративні засоби впливу. Дисципліна спрямована на розвиток критичного медіамислення, розуміння етичних меж маніпуляції та відповідального використання аудіовізуальних технологій у
--

професійній діяльності.

Результати навчання

ПРН1 Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної, режисерської, операторської тощо діяльності

ПРН5 Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі

ПРН6 Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів

ПРН7 Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму

ПРН11 Розуміти та використовувати концептуально-видові й стилістичні стандарти аудіовізуального ефіру та презентації робіт

ПРН14 Підтримувати зв'язок із засобами масової інформації

ПРН17 Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію із використанням сучасних ІТ

ПРН18 Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК01 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності

ЗК02 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК07 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК09 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК10 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК12 Усвідомлення цінностей демократичного суспільства, прав і свобод людини

ЗК15 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК16 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК18 Здатність ухвалювати рішення, дотримуючись принципів доброчесності

Фахові компетентності

- ФК03 Здатність відбирати, розрізняти, компоувати та формувати інформаційний, виразний і образний рівні аудіовізуального твору
- ФК05 Усвідомлення взаємозв'язків між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва
- ФК06 Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва
- ФК08 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її у практичній діяльності
- ФК10 Здатність здійснювати редакторсько-сценарну, продюсерську, режисерську, операторську, звукорежисерську діяльність

Організація навчання

Ознаки курсу	вибірковий
Формат курсу	Денна форма навчання, 7 семестр
Форми, види	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні

навчальних занять та методи навчання	заходи Види: лекційне, практичне заняття Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, евристично-дослідницький.
Поточний контроль	Контрольні роботи
Підсумковий контроль	залік
Політика курсу	Курс передбачає обов'язкове самостійне виконання всіх завдань практичних занять з дотриманням правил академічної доброчесності. Невчасно зроблені завдання передбачають зниження оцінки. Пропущені заняття передбачають надання викладачу законспектованих матеріалів за темою, що вивчалася на ньому.

Структура навчальної дисципліни

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Лекційні	Практичні
Тема 1. Аудіовізуальний контент як інструмент впливу: чому ми дивимося, віримо і реагуємо	4	2	2
Тема 2. Боротьба за увагу: психологія залучення глядача в сучасних медіа	4	2	2
Тема 3. Кадр, який переконує: візуальна мова та прихований вплив зображення	4	2	2
Тема 4. Монтаж керує реальністю: як із фрагментів створюється потрібний сенс	4	2	2
Тема 5. Звук, музика і тиша: невидимі механізми емоційного впливу	4	2	2
Тема 6. Емоції проти фактів: маніпуляція через страх, співчуття, гнів і захоплення	8	4	4
Тема 7. Новини, реклама, блогери: хто формує нашу картину реальності	8	4	4
Тема 8. Алгоритм знає, що ви хочете побачити: персоналізація та цифрова медіаманіпуляція	8	4	4
Тема 9. Фейки, дипфейки та штучна реальність: коли зображенню більше не можна автоматично довіряти	8	4	4
Тема 10. Автор, влада і відповідальність: етика аудіовізуального впливу	8	4	4
Всього	60	30	30

Теми самостійної роботи

Перелік тем (або блоків)	Разом годин
---------------------------------	--------------------

Тема 1. Аудіовізуальний контент як інструмент впливу: чому ми дивимося, віримо і реагуємо	5
Тема 2. Боротьба за увагу: психологія залучення глядача в сучасних медіа	5
Тема 3. Кадр, який переконує: візуальна мова та прихований вплив зображення	10
Тема 4. Монтаж керує реальністю: як із фрагментів створюється потрібний сенс	10
Тема 5. Звук, музика і тиша: невидимі механізми емоційного впливу	10
Тема 6. Емоції проти фактів: маніпуляція через страх, співчуття, гнів і захоплення	10
Тема 7. Новини, реклама, блогери: хто формує нашу картину реальності	10
Тема 8. Алгоритм знає, що ви хочете побачити: персоналізація та цифрова медіаманіпуляція	10
Тема 9. Фейки, дипфейки та штучна реальність: коли зображенню більше не можна автоматично довіряти	10
Тема 10. Автор, влада і відповідальність: етика аудіовізуального впливу	10
Всього	90

Система оцінювання

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Вид завдання	Кількість балів
Завдання: «Один герой — три різні людини»	10
Завдання: «Змонтуй мені ворога»	12
Завдання: «Закрий очі — і послухай»	12
Завдання: «Змусь мене щось відчувати»	12
Завдання: «Повір мені — я блогер»	12
Завдання: «Алгоритм, який я створив сам»	12
Залікове завдання - Авторський проєкт: «Ти маєш силу впливати»	20
відвідування	10
Загалом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В. та ін. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.
2. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчально-методичний посібник / за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2009. 440 с.
3. Бакка Т., Голощапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелешенко Т., Шкребець О. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі : посібник для вчителя / за ред. О. Волошенюк, Г. Дегтярьової, В. Іванова. Київ : ЦВП, АУП, 2017. 196 с.
4. Мусієнко О. В. Аудіовізуальний контент як інструмент впливу: етичні виклики цифрового медіасередовища. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. № 36. С. 117–123. DOI: 10.34026/1997-4264.36.2025.332770.
5. Мусієнко О. В. Гібридне походження художньої природи відеохостингу як нової жанроформи аудіовізуальної культури. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2020. Вип. 34. С. 105–110. DOI: 10.35619/ucpmk.v34i34.326.
6. Мусієнко О. В. Вплив відеохостингу YouTube на дитячий сегмент української аудіовізуальної культури. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2023. № 3. С. 69–74.
7. Почепцов Г. Г. Сучасні інформаційні війни. Київ : Києво-Могилянська академія, 2015. 495 с.
8. Почепцов Г. Г. Фейк. Технології спотворення реальності. Київ : Києво-Могилянська академія, 2020. 219 с.
9. Парфенюк І. М. Інформаційно-психологічні війни : навчальний посібник. Київ : КНУКіМ, 2020. 187 с.
10. McIntyre L. Post-Truth. Cambridge, MA : MIT Press, 2018. 240 p.
11. Nichols B. Introduction to Documentary. 3rd ed. Bloomington : Indiana University Press, 2017. 280 p.

12. Wu T. The Attention Merchants: The Epic Scramble to Get Inside Our Heads. New York : Vintage, 2016. 416 p.
13. Eyal N. Hooked: How to Build Habit-Forming Products. New York : Portfolio, 2014. 256 p.
14. Berger J. Contagious: Why Things Catch On. New York : Simon & Schuster, 2013. 256 p.
15. Zuboff S. The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power. New York : PublicAffairs, 2019. 704 p.
16. Pariser E. The Filter Bubble: What the Internet Is Hiding from You. New York : Penguin Press, 2011. 294 p.
17. Fisher M. The Chaos Machine: The Inside Story of How Social Media Rewired Our Minds and Our World. New York : Little, Brown and Company, 2022. 320 p.

Інформаційні ресурси

<http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.

<http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

<https://scholar.google.com/> - Google академія.

<https://www.webofknowledge.com> - Web of Science.